Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA ATANASIJA RANTA [*ATHANASIOS RANTOS*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2022. gada 24. februārī[1]

Lieta C-99/21 P

Danske Slagtermestre
pret

Eiropas Komisiju

Apelācija – Valsts atbalsts – LESD 107. panta 1. punkts – Notekūdeņu savākšanas maksājumu sistēma – Sūdzība – Lēmums, ar kuru konstatēta valsts atbalsta neesamība – Atcelšanas prasība – Pieņemamība – *Locus standi* – LESD 263. panta ceturtā daļa – Reglamentējošs akts, kas nav saistīts ar īstenošanas pasākumiem – Tiešs skārums

I. Ievads

1. Ar apelācijas sūdzību *Danske Slagtermestre* lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2020. gada 1. decembra rīkojumu *Danske Slagtermestre*/Komisija (T-486/18, nav publicēts, turpmāk tekstā – "pārsūdzētais rīkojums", EU:T:2020:576), ar kuru Vispārējā tiesa kā nepieņemamu noraidīja tās prasību atcelt Eiropas Komisijas Lēmumu C(2018) 2259 *final* (2018. gada 19. aprīlis) par valsts atbalstu SA.37433 (2017/FC) – Dānija (turpmāk tekstā – "strīdīgais lēmums"), ar kuru iepriekšējas izskatīšanas stadijā atzīts, ka ar 2013. gada 4. jūlija *lov nr. 902/2013 om ændring af lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. (Betalingsstruktur for vandafledningsbidrag, bemyndigelse til opgørelse af særbidrag for behandling af særlig forurenet spildevand m.v.)* (Likums Nr. 902/2013, ar ko groza likumu par kārtību, kādā veicami maksājumi notekūdeņu attīrīšanas uzņēmumiem (maksājumu par notekūdeņu novadīšanu struktūra, kas pieļauj noteikt īpašus maksājumus par īpaši piesārņotu notekūdeņu attīrīšanu u.c.)) ieviestais maksājums (turpmāk tekstā – "strīdīgais pasākums") nav valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.

2. Izskatāmajā lietā Tiesai ir iespēja precizēt atbalsta pasākumu saņēmēju konkurentu celtas prasības pieņemamības nosacījumus saistībā ar LESD 263. panta ceturtajā daļā paredzēto trešo hipotēzi un it īpaši jēdzienus "tiešs skārums" un "īstenošanas pasākumi", kā Tiesa tos ir interpretējusi 2018. gada 6. novembra spriedumā *Scuola Elementare Maria Montessori*/Komisija, Komisija/*Scuola Elementare Maria Montessori* un Komisija/*Ferracci*[2].

[1] Oriģinālvaloda – franču.

[2] No C-622/16 P līdz C-624/16 P, turpmāk tekstā – "spriedums *Montessori*", EU:C:2018:873.

II. Tiesvedības priekšvēsture

3. *Danske Slagtermestre* ir arodapvienība, kas pārstāv Dānijas mazos miesniekuzņēmumus, kautuves, vairumtirgotājus un pārstrādes uzņēmumus. 2013. gada 26. septembrī tā iesniedza Komisijai sūdzību, kurā apgalvoja, ka Dānijas Karaliste, pieņemot strīdīgo pasākumu, esot piešķīrusi valsts atbalstu lielajām kautuvēm, nosakot tām samazinātu notekūdeņu savākšanas maksājumu.

4. Ar šo pasākumu tika mainīta notekūdeņu savākšanas maksājumu sistēma [3] un ieviesta degresīva "pakāpju" sistēma, kas paredz tarifu par kubikmetru notekūdeņu atkarībā no novadīto notekūdeņu daudzuma trijās kategorijās (turpmāk tekstā –"pakāpju sistēma"), kur pirmā tarifa kategorija atbilst ūdens patēriņam līdz 500 m^3 gadā vienam nekustamā īpašuma objektam, otrā atbilst ūdens patēriņam no 500 m^3 līdz 20 000 m^3 gadā vienam nekustamā īpašuma objektam un otrās kategorijas tarifs par kubikmetru ir par 20 % zemāks nekā pirmās kategorijas tarifs, un trešā kategorija atbilst ūdens patēriņam, kas pārsniedz 20 000 m^3 gadā vienam nekustamā īpašuma objektam, un tās tarifs par kubikmetru ir par 60 % zemāks nekā pirmās kategorijas tarifs [4].

5. Iepriekšējas izskatīšanas stadijas noslēgumā Komisija pieņēma strīdīgo lēmumu, kurā tā uzskatīja, ka ar strīdīgo pasākumu ieviestā jaunā tarifu sistēma nav valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.

III. Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais rīkojums

6. Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2018. gada 15. augustā, apelācijas sūdzības iesniedzēja cēla prasību, kas pamatota ar LESD 263. pantu, lūdzot atcelt strīdīgo lēmumu.

7. Ar pārsūdzēto rīkojumu Vispārējā tiesa atzina prasību par nepieņemamu, pamatojot, ka apelācijas sūdzības iesniedzējai nav *locus standi* celt prasību nedz savā vārdā, nedz kā tās biedru interešu pārstāvei. Konkrētāk, Vispārējā tiesa uzskatīja, ka apelācijas sūdzības iesniedzējai nav *locus standi* nedz tās kā ieinteresētās personas statusa dēļ (savā prasībā tā nebija norādījusi, ka ir pārkāptas tās procesuālās tiesības), nedz tāpēc, ka tās biedri būtu tieši un individuāli skarti.

8. Konkrētāk, attiecībā uz šīs prasības pieņemamību LESD 263. panta ceturtajā daļā paredzētās trešās hipotēzes izpratnē [5] Vispārējā tiesa, lai gan tā atzina, ka strīdīgais lēmums ir "reglamentējošs akts" šīs tiesību normas izpratnē (pārsūdzētā rīkojuma 94.–96. punkts), tomēr nosprieda, ka šis lēmums apelācijas sūdzības iesniedzēju neskar tieši (minētā rīkojuma 97.–104. punkts), tādējādi apelācijas sūdzības iesniedzējas celtā prasība ir nepieņemama un nav vajadzības pārbaudīt, vai minētais lēmums ir saistīts ar īstenošanas pasākumiem (minētā rīkojuma 105. punkts).

[3] Pirms šā likuma stāšanās spēkā Dānijas tiesību aktos bija paredzēta vienota maksa par kubikmetru ūdens visiem vienai un tai pašai ūdens attīrīšanas iekārtai pieslēgtajiem ūdens patērētājiem neatkarīgi no to darbības nozares un neatkarīgi no patēriņa.

[4] Konkrētāk – saskaņā ar pakāpju sistēmu patērētāji, uz kuriem attiecas trešā tarifu kategorija, vispirms maksā pirmās kategorijas tarifu (līdz viņu ūdens patēriņš pārsniedz 500 m^3), tad otrās kategorijas tarifu (līdz viņu patēriņš pārsniedz 20 000 m^3) un visbeidzot maksā par notekūdeņiem saskaņā ar trešās kategorijas tarifu.

[5] Ir runa par gadījumu, kad prasība tiek celta par reglamentējošu aktu, kas prasītāju skar tieši, bet nav saistīts ar īstenošanas pasākumiem.

IV. Tiesvedība Tiesā un lietas dalībnieku prasījumi

9. 2021. gada 17. februārī *Danske Slagtermestre* iesniedza apelācijas sūdzību par pārsūdzēto rīkojumu. Tā lūdz Tiesu atcelt šo rīkojumu [6].

10. Komisija, ko atbalsta Dānijas Karaliste, lūdz Tiesu noraidīt apelācijas sūdzību un piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

11. Lietas dalībnieki ir arī rakstveidā atbildējuši uz Tiesas uzdotajiem jautājumiem. Tiesa saskaņā ar tās Reglamenta 76. panta 2. punktu nolēma lietu izskatīt bez tiesas sēdes mutvārdu paskaidrojumu uzklausīšanai.

V. Vērtējums

12. Apelācijas sūdzības pamatojumam *Danske Slagtermestre* izvirza piecus pamatus, kas būtībā attiecas uz to, ka Vispārējā tiesa esot nepareizi interpretējusi un piemērojusi nosacījumu par "tiešu skārumu" LESD 263. panta ceturtajā daļā paredzētās trešās hipotēzes izpratnē, kā to interpretējusi Tiesa spriedumā *Montessori*.

13. Komisija vispirms pauž šaubas par apelācijas sūdzības pieņemamību, jo apelācijas sūdzības iesniedzējas prasījumi esot vērsti tikai uz pārsūdzētā rīkojuma atcelšanu, lai gan saskaņā ar Tiesas Reglamenta 170. panta 1. punktu apelācijas sūdzībā lūdz pilnībā vai daļēji apmierināt tādus pašus prasījumus, kādus lūgts apmierināt pirmajā instancē. Attiecībā uz lietas būtību Komisija, ko atbalsta Dānijas valdība, lūdz – galvenokārt – noraidīt apelācijas sūdzību un – pakārtoti – gadījumā, ja Tiesa atzītu, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, novērtējot apelācijas sūdzības iesniedzējas tiešu skārumu, noraidīt apelācijas sūdzību, jo strīdīgais lēmums esot reglamentējošs akts, kas esot saistīts ar īstenošanas pasākumiem LESD 263. panta ceturtajā daļā paredzētās trešās hipotēzes izpratnē, aizstājot pārsūdzētā rīkojuma motīvus.

14. Iesākumā, runājot par apelācijas sūdzības pieņemamību Reglamenta 170. panta 1. punkta izpratnē, lai gan ir taisnība, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja skaidri nelūdz apmierināt pirmajā instancē izvirzītos prasījumus vai pat atcelt strīdīgo lēmumu [7], manā ieskatā tās prasījumus nevar uztvert citādi kā vien tādus, kuri būtībā ir vērsti uz to pašu rezultātu, jo pretējā gadījumā tiktu piemērota pārmērīgi formālistiska pieeja [8]. Tādēļ es uzskatu, ka apelācijas sūdzība ir pieņemama.

15. Turpinājumā vispirms izvērtēšu piecus apelācijas sūdzības pamatus, kas attiecas uz apelācijas sūdzības iesniedzējas tiešā skāruma novērtējumu, kuru veikusi Vispārējā tiesa (A iedaļa). Pēc tam pārbaudīšu pirmajā instancē celtās prasības pieņemamību gadījumā, ja Tiesa, ievērojot manis ieteikto argumentāciju, atcels pārsūdzēto rīkojumu (B iedaļa), pirmkārt, attiecībā uz apelācijas sūdzības iesniedzējas tiešu skārumu (B.1. iedaļa) un, otrkārt, attiecībā uz jautājumu par īstenošanas pasākumu iespējamo neesamību, ko Vispārējā tiesa pārsūdzētajā rīkojumā neanalizēja (B.2. iedaļa).

[6] Jāpiebilst, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja neprasa nedz apmierināt pirmajā instancē celto prasību, nedz piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus abās instancēs.

[7] Tā tikai lūdz atcelt pārsūdzēto rīkojumu saskaņā ar Reglamenta 169. pantu.

[8] Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 16. jūlijs, *Inclusion Alliance for Europe*/Komisija (C-378/16 P, EU:C:2020:575, 57.–60. punkts). Turklāt, tā kā apelācijas sūdzība attiecas tikai uz prasības pieņemamību, gadījumā, ja apelācijas sūdzība tiktu apmierināta, nav šaubu par to, ka pirmajā instancē izvirzītie prasījumi par strīdīgā lēmuma atcelšanu joprojām ir pilnībā atbilstīgi, it īpaši tāpēc, ka saskaņā ar maniem priekšlikumiem lieta būs jānodod atpakaļ Vispārējai tiesai, lai tā lemtu par prasības pamatotību.

A. Par apelācijas sūdzību

16. Pieci apelācijas sūdzības pamati, kas ir jāaplūko kopā, ir šādi: pirmais pamats attiecas uz jēdziena "tiešs skārums" nepareizu piemērošanu, otrais attiecas uz to, ka Vispārējā tiesa esot sajaukusi tieša skāruma novērtējumu ar individuāla skāruma novērtējumu, trešais attiecas uz to, ka šajā lietā esot izpildīti spriedumā *Montessori* noteiktie kritēriji par tiešu skārumu, ceturtais attiecas uz to, ka Vispārējā tiesa esot pieļāvusi tiesību kļūdu, uzskatot, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja nav pierādījusi, ka tās biedri saskārās ar izkropļotu konkurenci, un piektais pamats attiecas uz to, ka Vispārējā tiesa esot nepareizi interpretējusi kritērijus par individuālu skārumu, pieņemot, ka tiem šī skāruma novērtēšanā ir nozīme.

1. Par tieša skāruma kritēriju, kā tas interpretēts Tiesas judikatūrā

17. Vispirms ir jāatgādina, ka LESD 263. panta ceturtajā daļā ir paredzēts, ka jebkura fiziska vai juridiska persona ar pirmajā un otrajā daļā minētajiem nosacījumiem var celt prasību par tiesību aktu, kas adresēts šai personai (pirmā hipotēze) vai kas viņu skar tieši un individuāli (otrā hipotēze)[9], kā arī par reglamentējošu aktu, kas viņu skar tieši, bet nav saistīts ar īstenošanas pasākumiem (trešā hipotēze)[10].

18. Turklāt, tā kā vārdu salikums "kas viņu skar tieši" LESD 263. panta ceturtajā daļā paredzētajā otrajā un trešajā hipotēzē ir vienāds, jau ir nospriests, ka jēdzienu "tiešs skārums", uz kuru attiecas trešā hipotēze, nevar interpretēt šaurāk kā to, uz kuru attiecas otrā hipotēze[11].

19. Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru LESD 263. panta ceturtajā daļā paredzētais nosacījums, ka lēmumam, kas ir prasības priekšmets, fiziska vai juridiska persona ir jāskar tieši, nozīmē, ka ir jāizpilda divi kumulatīvi kritēriji, proti, pirmkārt, lai apstrīdētais pasākums tieši ietekmētu attiecīgās personas tiesisko stāvokli un, otrkārt, lai tas nepieļautu nekādu rīcības brīvību šā pasākuma adresātiem, kuri ir atbildīgi par tā īstenošanu, kas ir pavisam automātiska un izriet tikai no Savienības tiesiskā regulējuma, nepiemērojot citus starpnoteikumus[12].

20. Attiecībā uz noteikumiem par valsts atbalstu ir jāuzsver, ka to mērķis ir aizsargāt konkurenci. Tādējādi šajā jomā tas, ka Komisijas lēmums pilnībā saglabā tādu valsts pasākumu sekas, par kuriem prasītājs šai iestādei adresētajā sūdzībā apgalvo, ka tie nav saderīgi ar šo mērķi un rada tam nelabvēlīgu konkurences situāciju, ļauj secināt, ka šis lēmums tieši skar tā tiesisko stāvokli, it īpaši tā tiesības, kas izriet no LESD noteikumiem valsts atbalsta jomā, uz to, lai ar attiecīgajiem valsts pasākumiem netiktu izkropļota konkurence[13].

21. Konkrētāk, attiecībā uz pirmā no abiem kritērijiem, kas minēti šo secinājumu 19. punktā, piemērošanu Tiesa ir precizējusi, ka, lai gan Savienības tiesai prasības pieņemamības izvērtēšanas posmā nav jāpieņem galīgs lēmums par konkurences attiecībām starp prasītāju un tādu valsts

[9] Šī hipotēze būtībā ir tāda pati kā tā, kas iepriekš bija paredzēta EKL 230. pantā (un vēl pirms tam EEK līguma 173. pantā), saskaņā ar kuru jebkura fiziska vai juridiska persona var pārsūdzēt lēmumus, kas, lai gan tie ir pieņemti regulas vai citai personai adresēta lēmuma formā, tieši un individuāli skar pirmo no minētajām personām.

[10] Šī trešā hipotēze tika pievienota ar Lisabonas līgumu, lai paplašinātu nosacījumus tādu atcelšanas prasību pieņemamībai, ko fiziskas un juridiskas personas cēlušas par jebkādiem vispārpiemērojamiem aktiem, izņemot leģislatīvus aktus (šajā nozīmē skat. spriedumu *Montessori*, 26. un 27. punkts).

[11] Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 15. jūlijs, *Deutsche Lufthansa*/Komisija (C-453/19 P, EU:C:2021:608, 82.–84. punkts).

[12] Skat. spriedumu *Montessori*, 42. punkts un tajā minētā judikatūra. Tas pats attiecas uz gadījumiem, kad adresātu iespēja nepildīt Savienības tiesību aktu ir tikai teorētiska, jo nav šaubu par viņu vēlmi ņemt vērā no tā izrietošās sekas (skat. spriedumu, 1998. gada 5. maijs, *Dreyfus*/Komisija, C-386/96 P, EU:C:1998:193, 44. punkts).

[13] Skat. spriedumu *Montessori*, 43. punkts un tajā minētā judikatūra.

pasākumu labuma guvējiem, kas izvērtēti Komisijas lēmumā valsts atbalsta jomā, tādā kā strīdīgais lēmums, šāda prasītāja tiešo skārumu tomēr nevar secināt no konkurences attiecību iespējamības vien [14].

22. Proti, tā kā nosacījums par tiešu skārumu nozīmē, ka apstrīdētajam tiesību aktam ir jārada tiešas sekas prasītāja tiesiskajam stāvoklim, Savienības tiesai ir jāpārbauda, vai prasītājs "ir atbilstoši izklāstījis iemeslu[s], kādēļ Komisijas lēmums var viņam radīt nelabvēlīgu konkurences situāciju un tātad radīt sekas tā tiesiskajam stāvoklim" [15].

23. Konkrētajā gadījumā ir jāpārbauda šī kritērija, kā tas interpretēts Tiesas judikatūrā un it īpaši spriedumā *Montessori*, piemērošana.

24. Šajā ziņā ir jāatgādina, ka judikatūrā pirms Lisabonas līguma stāšanās spēkā tieša skāruma EKL 230. panta ceturtajā daļā paredzētās otrās hipotēzes izpratnē (tagad – LESD 263. panta ceturtā daļa) novērtējums, kas bieži vien bija otršķirīgs salīdzinājumā ar individuāla skāruma novērtējumu [16], drīzāk bija vērsts uz otro tieša skāruma kritēriju, proti, uz rīcības brīvības neesamību iestādēm, kuras ir atbildīgas par īstenošanu [17], savukārt jebkura strīdīgā pasākuma materiālo seku vērtējums tika ņemts vērā, galvenokārt raugoties no individuāla skāruma aspekta. Pēc tam, kad ar Lisabonas līgumu tika ieviesta LESD 263. panta ceturtajā daļā paredzētā trešā hipotēze, Savienības Tiesa, kurai bija jāpārbauda nosacījums par prasītāja tiešu skārumu neatkarīgi no jebkādiem apsvērumiem par tā individuālu skārumu, šo kritēriju interpretēja arvien prasīgāk [18], ņemot vērā faktiskos apstākļus, kas pēc būtības ir ļoti līdzīgi tiem, kuri līdz šim ietilpa individuāla skāruma vērtējumā [19].

25. Tomēr, neraugoties uz šo attīstību judikatūrā, manuprāt, nevar noliegt, ka tieša skāruma novērtējums ir pārsvarā saistīts ar juridiska rakstura apsvērumiem, kā tas izriet no Tiesas pastāvīgi izmantotā formulējuma, proti, par nosacījumu, ka apstrīdētajam pasākumam ir tieši jāietekmē fiziskās personas *tiesiskais stāvoklis* [20], savukārt individuāla skāruma novērtējums ietver patiesu prasītāja faktiskās situācijas novērtējumu pēc būtības, kas galvenokārt balstīts uz ekonomiska rakstura rādītājiem [21].

[14] Skat. spriedumu *Montessori*, 46. punkts un tajā minētā judikatūra.

[15] Skat. spriedumu *Montessori*, 47. punkts un tajā minētā judikatūra.

[16] Skat. it īpaši spriedumu, 1990. gada 12. jūlijs, *COFAZ*/Komisija (C-169/84, EU:C:1990:301, 30. punkts).

[17] Skat. it īpaši spriedumus, 1985. gada 17. janvāris, *Piraiki-Patraiki* u.c./Komisija (11/82, EU:C:1985:18, 7.–10. punkts), un 1990. gada 12. jūlijs, *COFAZ*/Komisija (C-169/84, EU:C:1990:301, 30. punkts).

[18] Lai gan, kā precizēts šo secinājumu 18. punktā minētajā judikatūrā, jēdzienu "tiešs skārums", uz kuru attiecas LESD 263. panta ceturtajā daļā paredzētā trešā hipotēze, nevar interpretēt šaurāk kā to, uz kuru attiecas šajā tiesību normā paredzētā otrā hipotēze.

[19] Skat. it īpaši. Noël, V., un Thomas, S., "Locus Standi in State Aid Litigation After Montessori", *European State Aid Law Review*, Nr. 4, 2021, 528. lpp., kā arī Caranta, R., "Knock, and it shall be opened unto you: Standing for non-privileged applicants after *Montessori*", *Common Market Law Review*, Nr. 58, 2021, 173. un 174. lpp. Pats spriedums *Montessori* šajā ziņā, manuprāt, nav pasargāts no kritikas, jo formulējums, ko Tiesa ir izmantojusi šī sprieduma 46. un 47. punktā, lai precizētu kritērijus, kuri attiecas uz nosacījumu par tiešu skārumu, ir ļoti līdzīgs formulējumam, ko pati Tiesa ir izmantojusi 1990. gada 12. jūlija sprieduma *COFAZ*/Komisija (C-169/84, EU:C:1990:301) 28. punktā, lai vērtētu – pavisam atšķirīgi – individuālu skārumu.

[20] Precizitātes labad šeit atsaucos uz pirmo no diviem minētā nosacījuma kritērijiem; otrais kritērijs, kura pastāvēšana šajā lietā netiek apstrīdēta, ir tas, ka apstrīdētais pasākums nepieļauj nekādu rīcības brīvību adresātiem, kuri ir atbildīgi par tā īstenošanu (skat. šo secinājumu 19. un 23. punktu).

[21] Ģenerāladvokāts M. Vatelē [*M. Wathelet*] lietā *Montessori* bija ierosinājis skaidri nošķirt tiešu skārumu un individuālu skārumu, pamatojoties uz to, ka šie divi nosacījumi attiecas uz prasītāja *tiesisko* stāvokli (apstrīdētajam pasākumam ir tieši jārada sekas attiecībā uz viņa *tiesisko stāvokli*) un viņa *faktisko* stāvokli (pasākumam prasītājs ir jāietekmē tādu *faktisko apstākļu* dēļ, kas viņu atšķir no visām pārējām personām) (ģenerāladvokāta M. Vatelē secinājumi apvienotajās lietās *Scuola Elementare Maria Montessori*/Komisija, Komisija/*Scuola Elementare Maria Montessori* un Komisija/*Ferracci*, no C-622/16 P līdz C-624/16 P, EU:C:2018:229, 57. punkts un tajā minētā judikatūra). Tomēr Tiesa spriedumā *Montessori* tik skaidru nošķirumu neatbalstīja.

2. Par Vispārējās tiesas vērtējumu par apelācijas sūdzības iesniedzējas tiešu skārumu

26. Pirmkārt, Vispārējā tiesa pēc tam, kad tā, atsaucoties uz principiem, kas izriet no sprieduma *Montessori*, atgādināja, ka attiecībā uz jautājumu, vai strīdīgais lēmums tieši ietekmē apelācijas sūdzības iesniedzējas tiesisko stāvokli, "Savienības tiesai ir jāpārbauda, vai prasītāja ir *atbilstoši izklāstījusi iemeslus*, kādēļ Komisijas lēmums var tai radīt nelabvēlīgu konkurences situāciju un tātad radīt sekas tās tiesiskajam stāvoklim"[22], tā, atsaucoties uz pārsūdzētā rīkojuma 71.–77. punktu, norādīja, ka "šajā lietā prasītāja nav *pierādījusi*, ka tās biedrus vai pat kurus no tiem attiecīgais pasākums ietekmējot konkrēti, un vēl jo mazāk, kādas esot šī pasākuma sekas attiecībā uz to konkurences stāvokli", un secināja, ka "prasītāja tātad nav atbilstoši *pierādījusi*, ka apstrīdētais lēmums var radīt tās biedriem nelabvēlīgu konkurences stāvokli un ka tādēļ šis lēmums tieši skar to tiesisko stāvokli, it īpaši to tiesības neciest no konkurences izkropļojumiem konkrētajā tirgū šā pasākuma rezultātā"[23].

27. Kā apgalvo apelācijas sūdzības iesniedzēja, Vispārējā tiesa, lietojot darbības vārdus "pierādīt" ("*démontrer*" franču valodā) un "pierādīt" ("*établir*" franču valodā), šķiet, nosacījumam par tiešu skārumu LESD 263. panta ceturtās daļas izpratnē ir piemērojusi prasības, kas pārsniedz tās, kuras izriet no Tiesas spriedumā *Montessori* sniegtās šī nosacījuma interpretācijas. Proti, šajā spriedumā Tiesa ir precizējusi, ka, lai gan prasītāja tiešu skārumu nevar secināt no konkurences attiecību iespējamības vien[24], tai ir jāpārbauda, ka prasītājs "ir atbilstoši izklāstījis", ka pastāv "nelabvēlīga konkurences stāvokļa iespējamība"[25]. Taču man ir nopietnas šaubas, ka šī principa piemērošana konkrētajā gadījumā nozīmē to, ka apelācijas sūdzības iesniedzējai bija pienākums "pierādīt", ka atsevišķus tās biedrus "attiecīgais pasākums ietekmējot konkrēti" un "kādas esot šī pasākuma sekas attiecībā uz to konkurences stāvokli".

28. Tādējādi man šķiet, ka Vispārējās tiesas vērtējumā ir pieļauta tiesību kļūda, ņemot vērā Tiesas spriedumā *Montessori* sniegto interpretāciju.

29. Otrkārt un jebkurā gadījumā, lai neaprobežotos ar pārāk formālu vērtējumu, ir jāpārbauda, vai neatkarīgi no izmantotā kritērija Vispārējās tiesas norādītie apsvērumi tomēr ir pietiekami, lai pamatotu secinājumu, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja nav "atbilstoši izklāstījusi iemeslus, kādēļ Komisijas lēmums var tai radīt nelabvēlīgu konkurences situāciju".

30. Kā apgalvo apelācijas sūdzības iesniedzēja, attiecībā uz vērtējumu par tās biedru *tieša skāruma* neesamību šajā gadījumā Vispārējā tiesa pārsūdzētā rīkojuma 103. punktā tikai atsaucas uz minētā rīkojuma 71.–77. punktu, kuri skaidri attiecas uz pavisam atšķirīgu vērtējumu par biedru *individuāla skāruma* neesamību[26].

31. Šie pārsūdzētā rīkojuma punkti būtībā attiecas uz "konkurenta stāvoklim tirgū radīta būtiska kaitējuma pierādījumu". Taču kritērijs "būtiska ietekme uz [apelācijas sūdzības iesniedzējas] konkurences stāvokli", kuram ir nozīme, lai vērtētu individuālu skārumu, ir parametrs, kas neapstrīdami atšķiras no "nelabvēlīgas konkurences situācijas iespējamības" kritērija, kuram ir nozīme, lai vērtētu tiešu skārumu. Proti, saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, kas minēta

[22] Skat. pārsūdzētā rīkojuma 102. punktu (mans izcēlums).

[23] Skat. pārsūdzētā rīkojuma 103. punktu (mans izcēlums).

[24] Skat. spriedumu *Montessori*, 46. punkts.

[25] Skat. spriedumu *Montessori*, 47. punkts.

[26] Skat. pārsūdzētā rīkojuma 70. un 78. punktu. Tādējādi, citējot ģenerāladvokātu M. Vatelē, Vispārējā tiesa ir veikusi "nosacījuma par tiešu skārumu sagrozīšanu" (ģenerāladvokāta M. Vatelē secinājumi apvienotajās lietās *Scuola Elementare Maria Montessori*/Komisija, Komisija/*Scuola Elementare Maria Montessori* un Komisija/*Ferracci*, no C-622/16 P līdz C-624/16 P, EU:C:2018:229, 58. punkts).

pārsūdzētā rīkojuma 69. punktā, *lai pierādītu individuālu skārumu*, uzņēmums nevar atsaukties tikai uz savu konkurenta statusu attiecībā pret atbalstu saņēmušo uzņēmumu, bet tam turklāt ir jāpierāda, ka tā faktiskā situācija to individuāli izceļ analogi strīdīgā lēmuma adresātam [27], savukārt, *lai pierādītu tiešu skārumu*, pietiek ar to, ka šāds uzņēmums atbilstoši izklāsta iemeslus, kuru dēļ Komisijas lēmums var tam radīt nelabvēlīgu konkurences situāciju un tādējādi ietekmēt tā tiesisko stāvokli [28].

32. Ir taisnība, kā apgalvo Komisija, ka šajā lietā nevar izslēgt, ka apsvērumiem, uz kuriem balstījās vērtējums par apelācijas sūdzības iesniedzējas biedru individuāla skāruma neesamību, vai drīzāk dažiem no šiem apsvērumiem varētu arī būt nozīme, lai konstatētu, ka tā nav "atbilstoši izklāstījusi iemeslus, kādēļ Komisijas lēmums var tai radīt nelabvēlīgu konkurences situāciju". Tomēr Vispārējā tiesa šajā ziņā nav sniegusi nekādus paskaidrojumus.

33. Turklāt, manuprāt, ir skaidrs, ka apsvērumi, kurus Vispārējā tiesa ir izklāstījusi pārsūdzētā rīkojuma 71.–77. punktā, nevar pamatot Vispārējās tiesas secinājumu par apelācijas sūdzības iesniedzējas biedru tieša skāruma neesamību [29].

34. Vispirms – pretēji pārsūdzētā rīkojuma 71., 72. un 74. punktā izklāstītajiem Vispārējās tiesas secinājumiem – novērtējumam par apelācijas sūdzības iesniedzējas tiešu skārumu nav jābalstās uz konkrētiem skaitļiem par tās tirgus daļām vai tās biedru apgrozījumu vai ieņēmumiem. Pretēji Vispārējās tiesas secinājumiem, kas izklāstīti pārsūdzētā rīkojuma 73. un 75. punktā, šim novērtējumam arī nav nepieciešams pierādījums par to, kā notekūdeņu attīrīšanas maksa ietekmē cenas, ko apelācijas sūdzības iesniedzējas biedri piemēro saviem klientiem vai piedāvā saviem piegādātājiem [30].

35. Turpinājumā – pārsūdzētā rīkojuma 76. punktā Vispārējā tiesa būtībā lūdza veikt salīdzinošu analīzi, salīdzinot pasākuma nelabvēlīgo ietekmi no konkurētspējas skatpunkta attiecībā uz lielajiem Dānijas uzņēmumiem ar priekšrocībām, kas izriet no Dānijas mazo un vidējo uzņēmumu izmaksu samazinājuma salīdzinājumā ar konkurējošiem uzņēmumiem, kas reģistrēti citās dalībvalstīs. Tomēr, lai gan šādai analīzei varētu būt nozīme, lai konstatētu konkurences izkropļojumu, kas ir viens no elementiem, kuri veido jēdzienu "valsts atbalsts" LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, man nešķiet, ka tā būtu nepieciešama, lai novērtētu apelācijas sūdzības iesniedzējas biedru tiešu skārumu [31].

[27] Skat. it īpaši spriedumu, 2008. gada 22. decembris, *British Aggregates*/Komisija (C-487/06 P, EU:C:2008:757, 48. punkts un tajā minētā judikatūra).

[28] Skat. šo secinājumu 22. punktu. Tādējādi ir skaidrs, ka abi nosacījumi ir atšķirīgi un ka prasības, kas paredzētas, lai pierādītu individuālu skārumu, principā būtiski atšķiras no tām, kas attiecas uz tiešu skārumu.

[29] Turklāt attiecībā uz Vispārējās tiesas konstatējumu pārsūdzētā rīkojuma 73. punktā, ka nav pierādīts, kā notekūdeņu attīrīšanas maksa ietekmē cenas, ko apelācijas sūdzības iesniedzējas biedri var faktiski norādīt rēķinos saviem klientiem vai piedāvāt saviem piegādātājiem, pietiek ar konstatējumu, ka valsts atbalsta konkrētās ietekmes uz apelācijas sūdzības iesniedzējas konkurences situāciju vērtējums nav būtisks kritērijs, lai izvērtētu prasības pieņemamību, jo Savienības tiesai šajā stadijā nav jāpieņem galīgs lēmums par konkurences attiecībām starp apelācijas sūdzības iesniedzēju un atbalsta pasākumu labuma guvējiem, bet gan jāpārbauda, vai apelācijas sūdzības iesniedzēja ir atbilstoši izklāstījusi iemeslus, kādēļ Komisijas lēmums *var tai radīt nelabvēlīgu konkurences situāciju* (skat. šo secinājumu 20. un 21. punktā minēto judikatūru).

[30] Turklāt Tiesa nesen nosprieda, ka, būtībā pārmetot apelācijas sūdzības iesniedzējai, ka tā nebija definējusi tirgus, kuros esot ietekmēts tās konkurences stāvoklis, norādot, ka tā nav sniegusi nekādu informāciju par to lielumu un struktūru, kā arī par konkurentiem šajos tirgos, Vispārējā tiesa ir pārsniegusi prasības, kas izriet no judikatūras par individuālu skārumu (skat. spriedumu, 2021. gada 15. jūlijs, *Deutsche Lufthansa*/Komisija, C-453/19 P, EU:C:2021:608, 63. un 64. punkts). Turklāt tik rūpīga tirgus analīze un apstrīdēto pasākumu ietekmes uz uzņēmēju stāvokli analīze man pat nešķiet nepieciešama, lai konstatētu konkurences izkropļojuma esamību, kas ir viens no elementiem, kuri veido jēdzienu "valsts atbalsts" LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.

[31] Vienlaikus man ir šaubas par šādas analīzes nepieciešamību arī attiecībā uz nosacījumu par individuālu skārumu.

36. Visbeidzot, kā jau esmu norādījis šo secinājumu 31. punktā, ir acīmredzams, ka pārsūdzētā rīkojuma 77. un 78. punktā minētais kritērijs par būtisku ietekmi uz apelācijas sūdzības iesniedzējas biedru konkurences stāvokli ir saistīts ar tipisku kritēriju par individuālu skārumu [32].

37. Līdz ar to es uzskatu, ka Vispārējā tiesa, apelācijas sūdzības iesniedzējas biedru tieša skāruma neesamību pamatojot būtībā ar viņu individuāla skāruma neesamību, ir pieļāvusi tiesību kļūdu apelācijas sūdzības iesniedzējas tieša skāruma novērtējumā.

38. Tādēļ ierosinu apmierināt pirmo apelācijas sūdzības pamatu un līdz ar to atcelt pārsūdzēto rīkojumu.

B. Par prasību pirmajā instancē

39. Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 61. panta pirmo daļu Vispārējās tiesas nolēmuma atcelšanas gadījumā Tiesa var pati pieņemt galīgo spriedumu attiecīgajā lietā, ja to ļauj tiesvedības stadija, vai nodot lietu atpakaļ sprieduma pieņemšanai Vispārējā tiesā.

40. Lai gan šajā tiesvedības stadijā Tiesa nevar lemt par Vispārējā tiesā celto prasību pēc būtības, tās rīcībā tomēr ir nepieciešamā informācija, lai varētu galīgi lemt par minētās prasības, kas ir vērsta pret strīdīgo lēmumu, pieņemamību. Proti, jautājums par apelācijas sūdzības iesniedzējas *locus standi* LESD 263. panta [ceturtajā daļā] paredzētās trešās hipotēzes izpratnē tika apspriests debatēs, kas balstītas uz sacīkstes principu, Vispārējā tiesā, un tā izskatīšanai nav nepieciešams pieņemt nekādu papildu procesa organizatorisko pasākumu vai pierādījumu savākšanas pasākumu.

41. Tādēļ vispirms ir jāizskata pirmajā instancē celtās prasības pieņemamība, lai pēc tam, ja šī prasība izrādītos pieņemama, to nodotu atpakaļ Vispārējai tiesai, lai tā varētu lemt pēc būtības.

42. Šajā lietā Vispārējā tiesa noraidīja prasību kā nepieņemamu, jo apelācijas sūdzības iesniedzējai neesot *locus standi*, kas tai varētu būt, pirmkārt, saistībā ar tās kā biedrības pašas interešu skārumu un, otrkārt, kā tās biedru interešu pārstāvei, ciktāl runa ir par šo biedru *locus standi* attiecīgi katras LESD 263. panta ceturtajā daļā paredzētās hipotēzes izpratnē.

43. Vispirms pārbaudīšu prasības pieņemamību attiecībā uz apelācijas sūdzības iesniedzējas kā tās biedru interešu pārstāves *locus standi* saistībā ar LESD 263. panta ceturtajā daļā paredzēto trešo hipotēzi. Tā kā strīdīgā lēmuma kvalificēšana par "reglamentējošu aktu" netiek apšaubīta un turklāt nav apstrīdēta [33], savu analīzi koncentrēšu uz apelācijas sūdzības iesniedzējas tiešu skārumu (B.1. iedaļa) un uz īstenošanas pasākumu neesamību (B.2. iedaļa).

[32] Turpretī no šo secinājumu 21. punktā minētās pastāvīgās judikatūras izriet, ka, lai arī tiešu skārumu nevar secināt no konkurences attiecību iespējamības vien, šajā ziņā pietiek ar konkurences attiecību konstatējumu.

[33] Proti, tāpat kā lēmumā, par kuru taisīts spriedums *Montessori*, arī strīdīgā lēmuma priekšmets ir strīdīgā pasākuma neatzīšana par nesaderīgu valsts atbalstu LESD 107. panta izpratnē, un tādēļ tas ir vispārpiemērojams, lai gan tas nav leģislatīvs akts. Tāpēc tas ir "reglamentējošs akts" LESD 263. panta ceturtajā daļā paredzētās trešās hipotēzes izpratnē (šajā nozīmē skat. spriedumu *Montessori*, 22.–33. punkts).

1. Par apelācijas sūdzības iesniedzējas tiešu skārumu

44. Vispirms ir jāatgādina – lai privātpersona būtu tieši skarta, ir svarīgi, lai apstrīdētais pasākums, pirmkārt, tieši ietekmētu šīs privātpersonas tiesisko stāvokli un, otrkārt, nepieļautu nekādu rīcības brīvību adresātiem, kuri ir atbildīgi par tā īstenošanu, kas ir pavisam automātiska un izriet tikai no Savienības tiesiskā regulējuma, nepiemērojot citus starpnoteikumus [34].

45. Tā kā par šī nosacījuma otro daļu šajā gadījumā īsti nav diskusijas [35], savu analīzi koncentrēšu uz jautājumu, vai strīdīgais lēmums tieši ietekmē apelācijas sūdzības iesniedzējas un, konkrētāk, tās biedru tiesisko stāvokli.

46. Saskaņā ar atziņām, kas izriet no šo secinājumu 21. un 22. punktā minētās judikatūras, ir jāpārbauda, vai apelācijas sūdzības iesniedzēja ir "atbilstoši izklāstījusi iemeslus, kādēļ strīdīgais lēmums var tai radīt nelabvēlīgu konkurences situāciju un tātad radīt sekas tās tiesiskajam stāvoklim".

47. Sprieduma *Montessori* 50. punktā Tiesa ir atzinusi, ka apelācijas sūdzības iesniedzēji ir izpildījuši šīs prasības, jo ir izklāstījuši savus iemeslus, "iesniedzot pierādījumus – un pret ko Komisija šajā saistībā neiebilst". Lietā, kurā tika taisīts šis spriedums, apelācijas sūdzības iesniedzēji apgalvoja, ka to attiecīgie iedibinājumi ir tiešā tuvumā iestādēm, kas veic to veiktajai līdzīgu darbību un kas attiecīgi darbojas tajā pašā pakalpojumu tirgū un tajā pašā ģeogrāfiskajā tirgū, un ka šīm iestādēm *a apriori* ir piemērojami strīdīgie pasākumi. Tādējādi man šķiet, ka Tiesa būtībā ir tikai konstatējusi, ka apelācijas sūdzības iesniedzēji ir norādījuši, ka pastāv konkurences attiecības ar potenciālajiem attiecīgā pasākuma saņēmējiem.

48. Šīs pašas prasības, ar kurām tiek prasīts izvērtēt katru gadījumu atsevišķi, Vispārējās tiesas turpmākajā judikatūrā ir interpretētas vairāk vai mazāk plaši [36].

49. Attiecībā uz to, kam ir nozīme šā novērtējuma veikšanā, apelācijas sūdzības iesniedzēja vispirms norādīja, ka tā ir arodapvienība, kas pārstāv Dānijas mazos miesniekuzņēmumus, kautuves, vairumtirgotājus un pārstrādes uzņēmumus, tālāk – ka vairāki tās biedri, ņemot vērā to darbību, ir konkurences attiecībās ar lielu uzņēmumu, kas darbojas tajā pašā jomā Dānijas teritorijā, proti, *Danish Crown*, kurš ieņemot ārkārtīgi lielas tirgus daļas, proti, 95 % un 63 % attiecīgi cūku un teļu kaušanas jomā, un visbeidzot – ka *Danish Crown*, ņemot vērā tā lielo notekūdeņu apjomu, saskaņā ar strīdīgo pasākumu maksā [par notekūdeņiem] pakāpju sistēmā paredzēto trešās kategorijas tarifu [37], kas tam dod tiesības uz mazākiem maksājumiem nekā apelācijas sūdzības iesniedzējas biedriem, kuriem ir jāveic lielāki maksājumi, kas paredzēti šīs sistēmas pirmajās divās tarifu kategorijās.

[34] Skat. šo secinājumu 19. punktu un tajā minēto judikatūru.

[35] Proti, saskaņā ar pastāvīgo judikatūru lēmums, ar kuru valsts pasākums tiek atzīts par tādu, kas nav valsts atbalsts, kā tas ir strīdīgā lēmuma gadījumā, pilnīgi automātiski rada savas tiesiskās sekas, pamatojoties tikai uz Savienības tiesisko regulējumu un nepiemērojot citus starpnoteikumus (šajā nozīmē skat. spriedumu *Montessori*, 54. punkts)

[36] Attiecībā uz prasībām, kas atzītas par pieņemamām, skat. Vispārējās tiesas spriedumus, 2021. gada 14. aprīlis, *Verband Deutscher Alten- und Behindertenhilfe* un *CarePool Hannover*/Komisija (T-69/18, EU:T:2021:189, 157. un 158. punkts), kā arī 2021. gada 2. jūnijs, *Casa Regina Apostolorum della Pia Società delle Figlie di San Paolo*/Komisija (T-223/18, nav publicēts, EU:T:2021:315, 95.–99. punkts), un attiecībā uz prasību, kas atzīta par nepieņemamu, skat. Vispārējās tiesas rīkojumu, 2019. gada 24. septembris, *Opere Pie d'Onigo* /Komisija (T-491/17, EU:T:2019:692, 31.–35. punkts).

[37] Precīzāk, šis uzņēmums veic maksājumus saskaņā ar [pakāpju] sistēmas trešās kategorijas tarifu, ciktāl tā novadīto notekūdeņu daudzums pārsniedz daudzumus, kas paredzēti pirmajā un otrajā tarifu kategorijā (skat. šo secinājumu 4. zemsvītras piezīmi).

50. Ir taisnība, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas pamatojums pirmajā instancē ir ļoti virspusējs un turklāt tajā nav skaidri nošķirti dažādie prasības pieņemamības nosacījumi. Tomēr, ņemot vērā iepriekš minētos *apgalvojumus*, kurus Komisija un Dānijas Karaliste tiesvedības laikā nav pamatoti apstrīdējušas, nevar nopietni apšaubīt, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja ir norādījusi atbilstīgu informāciju, uz kuras pamata pastāv liela varbūtība, ka tās biedri (vai vismaz daži no tiem) konkurē ar sabiedrību, kura veic tādu pašu darbību Dānijas teritorijā un kura – saskaņā ar apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvojumiem – var gūt labumu no strīdīgajiem pasākumiem [38].

51. Šādos apstākļos, tā kā Savienības tiesai pieņemamības izvērtēšanas posmā nav jāpieņem galīgs lēmums par konkurences attiecībām starp prasītāju un strīdīgā pasākuma labuma guvējiem [39], manuprāt, ir jāuzskata, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja ir "atbilstoši izklāstījusi", ka strīdīgais lēmums, kas pilnībā saglabā strīdīgā pasākuma sekas, var radīt tās biedriem nelabvēlīgu konkurences situāciju, un ka līdz ar to šis lēmums tieši skar to tiesisko stāvokli, it īpaši to tiesības uz to, lai šajā tirgū ar šo pasākumu netiktu izkropļota konkurence.

52. Tādēļ es uzskatu, ka strīdīgais pasākums tieši skar apelācijas sūdzības iesniedzēju LESD 263. panta ceturtajā daļā paredzētās trešās hipotēzes izpratnē.

2. Par īstenošanas pasākumu neesamību

53. Komisija un Dānijas valdība uzskata, ka šajā lietā pastāv īstenošanas pasākumi LESD 263. panta ceturtās daļas izpratnē un ka tādējādi šajā tiesību normā paredzētā trešā hipotēze nav piemērojama. Konkrētāk, tās apgalvo, ka saskaņā ar sistēmu, kas ieviesta ar strīdīgo pasākumu, attīrīšanas iekārtu operatori katru gadu nosaka tarifu, kas piemērojams pakāpju sistēmas trijās kategorijās, un ka kompetentās pašvaldības apstiprina šo tarifu. Turpinājumā – katrs Dānijas uzņēmums, kas rada notekūdeņus, saņem paziņojumu par notekūdeņu attīrīšanas maksājuma samaksu. Līdz ar to apelācijas sūdzības iesniedzējas biedri varot apstrīdēt šo paziņojumu valsts tiesā, norādot, ka attiecīgā sistēma ir nelikumīgs valsts atbalsts uzņēmumiem, kas patērē lielu ūdens daudzumu.

54. Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru formulējums "kas nav saistīts ar īstenošanas pasākumiem" LESD 263. panta ceturtās daļas teikuma trešās daļas izpratnē ir jāinterpretē, ņemot vērā šīs tiesību normas mērķi, kas, kā izriet no tās rašanās vēstures, ir novērst to, ka privātpersona būtu spiesta pārkāpt tiesību normas, lai tā varētu piekļūt tiesai. Ja reglamentējošs akts tieši ietekmē fiziskas vai juridiskas personas tiesisko stāvokli, bet nav vajadzības veikt īstenošanas pasākumus, pastāvētu risks, ka šī persona nesaņems efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, ja tai nebūs tiesību celt prasību Savienības tiesā, lai apstrīdētu šī reglamentējošā akta tiesiskumu. Proti, ja nebūtu īstenošanas pasākumu, fiziska vai juridiska persona, lai gan attiecīgais akts to ir skāris tieši, varētu panākt šī tiesību akta pārbaudi tiesā, tikai pārkāpjot šajā aktā ietvertos noteikumus un atsaucoties uz šī akta noteikumu prettiesiskumu pret to ierosinātajos procesos valstu tiesās [40].

[38] Turklāt rodas jautājums, vai Vispārējā tiesa pārsūdzētā rīkojuma 77. punktā pati nav netieši atzinusi, ka vismaz apelācijas sūdzības iesniedzējas biedri atbilst nosacījumam par to, ka viņi ir iespējamā valsts atbalsta *saņēmēja konkurenti*, kad tā vispirms norāda, ka, "lai arī, *protams, prasītāja ir norādījusi, ka tās biedri ir konkurences attiecībās ar lielām kautuvēm, kuras saņem iespējamo atbalstu*, tā nav pierādījusi apgalvotā atbalsta konkrēto ietekmi uz tās biedriem un uz viņu pašu konkurences stāvokli attiecīgajā tirgū", un pēc tam šī rīkojuma 78. punktā tā secina, ka šīs konkurences attiecības "nav pietiekamas, lai pierādītu, ka tās biedru konkurences stāvoklis tirgū ir būtiski skarts un ka tādējādi [strīdīgais] lēmums tos *skar individuāli*" (mans izcēlums).

[39] Skat. šo secinājumu 21. punktu.

[40] Skat. spriedumu *Montessori*, 58. punkts un tajā minētā judikatūra.

55. Turpretī, ja reglamentējošs akts ir saistīts ar īstenošanas pasākumiem, Savienības tiesību sistēmas ievērošanas pārbaude tiesā tiek nodrošināta neatkarīgi no tā, vai minētos pasākumus ir veikusi Savienība vai dalībvalstis. Fiziskas vai juridiskas personas, kuras LESD 263. panta ceturtajā daļā paredzēto pieņemamības nosacījumu dēļ Savienības reglamentējošu aktu Savienības tiesā nevar apstrīdēt tieši, ir aizsargātas pret šī akta piemērošanu tām ar iespēju apstrīdēt ar šo aktu saistītos īstenošanas pasākumus [41].

56. Turklāt Tiesa vairākkārt ir nospriedusi – lai izvērtētu, vai reglamentējošs akts ir saistīts ar īstenošanas pasākumiem, ir jāņem vērā tās personas situācija, kura ir atsaukusies uz tiesībām celt prasību atbilstoši LESD 263. panta ceturtās daļas teikuma trešajai daļai. Līdz ar to nav nozīmes tam, vai attiecīgais akts ir saistīts ar īstenošanas pasākumiem attiecībā pret citām personām. Turklāt šajā vērtējumā ir jāatsaucas tikai uz prasības priekšmetu [42].

57. Turklāt Tiesa ir nospriedusi – lai gan attiecībā uz atbalsta shēmas saņēmējiem valsts tiesību normas, ar ko tiek ieviesta šī shēma, un tiesību akti, ar ko tiek īstenoti šie noteikumi, tādi kā paziņojums par nodokli, ir īstenošanas pasākumi, ko ietver lēmums, ar kuru minētā shēma tiek atzīta par nesaderīgu ar iekšējo tirgu vai ar kuru šī pati shēma tiek atzīta par saderīgu ar šo tirgu, ja vien ir ievērotas attiecīgās dalībvalsts saistības, ko tā uzņēmusies [43], šī judikatūra nav piemērojama valsts pasākuma, kurš nav atzīts par valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, labuma guvēja konkurentu situācijai, jo šāda konkurenta situācija atšķiras no šajā pašā judikatūrā minēto atbalsta saņēmēju situācijas, jo šis konkurents neatbilst attiecīgajā valsts pasākumā paredzētajiem tā piemērošanas nosacījumiem [44].

58. Šajā lietā, pirmkārt, nepastāv Komisijas vai citu Savienības iestāžu veikts strīdīgā lēmuma īstenošanas pasākums un, otrkārt, man šķiet, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas biedrus neskar valsts īstenošanas pasākumi.

59. Ir taisnība, ka šajā lietā apelācijas sūdzības iesniedzējas situācija zināmā mērā atšķiras no situācijas, kas aplūkota spriedumā *Montessori*, jo strīdīgā shēma skar pašus apelācijas sūdzības iesniedzējas biedrus, kuri no apgalvotā valsts atbalsta saņēmēja tādā pašā veidā saņem paziņojumu par samaksu. Tomēr šo biedru situācija atšķiras no strīdīgā pasākuma labuma guvēju situācijas, jo viņiem nav tiesību uz izdevīgāku tarifu, kas paredzēts ar šo pasākumu trešajā tarifu kategorijā un kas saskaņā ar viņu apgalvojumiem ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.

60. Šajos apstākļos, manuprāt, būtu mākslīgi sagaidīt, ka šie biedri prasa viņiem piemērot šo tarifu, lai gan viņi zina, ka viņiem uz to nav tiesību, tikai ar mērķi apstrīdēt atteikumu valsts tiesā, lai pamudinātu šo tiesu uzdot Tiesai jautājumu par strīdīgā lēmuma spēkā esamību [45].

[41] Skat. spriedumu *Montessori*, 59. punkts un tajā minētā judikatūra. Ja minētā tiesību akta īstenošana ir Savienības iestāžu, struktūru, biroju vai aģentūru ziņā, fiziskas vai juridiskas personas var celt tiešu prasību Savienības tiesās par piemērošanas aktiem, ievērojot LESD 263. panta ceturtajā daļā paredzētos nosacījumus, un atbilstoši LESD 277. pantam savas prasības pamatošanai atsaukties uz attiecīgā pamatakta prettiesiskumu. Ja šī īstenošana ir dalībvalstu ziņā, šīs personas var norādīt uz attiecīgā pamatakta spēkā neesamību valstu tiesās un likt tām atbilstoši LESD 267. pantam vērsties Tiesā ar prejudiciāliem jautājumiem (skat. spriedumu *Montessori*, 60. punkts un tajā minētā judikatūra).

[42] Skat. spriedumu *Montessori*, 61. punkts un tajā minētā judikatūra.

[43] Skat. spriedumu *Montessori*, 63. punkts un tajā minētā judikatūra.

[44] Skat. spriedumu *Montessori*, 65. punkts.

[45] Šajā nozīmē skat. it īpaši spriedumu *Montessori* (65.–67. punkts) un spriedumu, 2020. gada 28. oktobris, *Associazione GranoSalus* /Komisija (C-313/19 P, nav publicēts, EU:C:2020:869, 38.–42. punkts).

61. Secinājumā es uzskatu, ka strīdīgais lēmums ir reglamentējošs akts, kas nav saistīts ar īstenošanas pasākumu attiecībā uz apelācijas sūdzības iesniedzēju LESD 263. panta ceturtajā daļā paredzētās trešās hipotēzes izpratnē.

62. Līdz ar to ierosinu atzīt pirmajā instancē celto prasību par pieņemamu.

C. Par lietas nodošanu atpakaļ Vispārējai tiesai

63. Attiecībā uz jautājumu par to, vai strīdīgais lēmums ir prettiesisks, ir jāatgādina, ka Vispārējā tiesa atzina prasību par nepieņemamu, neizskatot pēc būtības pamatus, kas tika izvirzīti pret šo lēmumu. Taču šie pamati nozīmē, ka ir jāveic faktisko apstākļu novērtējums, kas nav Tiesas kompetencē [46].

64. Līdz ar to es uzskatu, ka lieta nav tādā stadijā, lai to iztiesātu pēc būtības, un ka saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 61. panta pirmo daļu lieta ir jānodod atpakaļ Vispārējai tiesai, lai tā lemtu par prasības pamatotību.

VI. Par tiesāšanās izdevumiem

65. Atbilstoši Reglamenta 184. panta 2. punktam, ja apelācijas sūdzība ir pamatota un Tiesa lietā taisa galīgo spriedumu, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem.

66. Atbilstoši šī reglamenta 138. panta 1. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz tā 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.

67. Atbilstoši minētā reglamenta 140. panta 1. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz tā 184. panta 1. punktu, dalībvalstis un iestādes, kuras iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

68. Šajā lietā, ja Tiesa nolems nodot lietu atpakaļ Vispārējai tiesai, nebūs jālemj par tiesāšanās izdevumiem [47].

VII. Secinājumi

69. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, ierosinu Tiesai:

– atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2020. gada 1. decembra rīkojumu *Danske Slagtermestre*/Komisija (T-486/18, nav publicēts, EU:T:2020:576);

– atzīt pirmajā instancē celto prasību par pieņemamu;

[46] Skat. it īpaši spriedumu, 2020. gada 26. marts, *Larko*/Komisija (C-244/18 P, EU:C:2020:238, 25. punkts un tajā minētā judikatūra).

[47] Savukārt, ja Tiesa lietā taisīs galīgo spriedumu, noraidot prasību kā nepieņemamu, *Danske Slagtermestre* būs jāpiespriež segt savus un atlīdzināt Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus un Dānijas Karalistei būs jāsedz pašai savi tiesāšanās izdevumi.

– nodot lietu atpakaļ Vispārējai tiesai, lai tā lemtu par pirmajā instancē celtās prasības pamatotību;

– atlikt lēmuma pieņemšanu par tiesāšanās izdevumiem.